

lcm en gcd

stelling van Bézout

Als a en b gehele getallen zijn die niet beide nul zijn en dat $d = \gcd(a,b)$. dan bestaan er gehele getallen m en n zodanig dat $am+bn=d$

gevolgen stelling Bézout

als voor drie gehele getallen a,b,c met $(b,c) \neq (0,0)$ geldt dat $c|ab$ en dat $\gcd(b,c)=1$, dan is $c|a$

bewijs

uit $\gcd(b,c)=1$ volgt dat er $m,n \in \mathbb{Z}$ bestaan zodat $mb+nc=1$; hieruit volgt dat $mab + nac=a$. Aangezien $c|ab$ per veronderstelling, is ook $c|mab$, en uiteraard ook $c|nac$, zodat $c|mab+nac$ en bijgevolg $c|a$

indien p een priemgetal is en indien x_1, x_2, \dots, x_n gehele getallen zijn zodanig dat p een deler is van hun product,

$$p \mid x_1 x_2 \dots x_n$$

dan is p een deler van ten minste één x_i ($i \in \mathbb{N}[1,n]$)

bewijs

Indien $p \mid ab$ met $a,b \in \mathbb{Z}$, dan $p|a$ of $p|b$ het algemene resultaat volgt dan per inductie op n .

Stel dus dat $p \mid ab$, en veronderstel dat $p \nmid b$; we moeten bewijzen dat dan $p|a$. Merk op dat $p \nmid b$ impliceert dat $\gcd(b, p)=1$. We kunnen dus de vorige stelling toepassen met $c=p$, en we besluiten dat $p \mid a$.

De ontbinding van een natuurlijk getal $n \geq 2$ in priemfactoren is uniek op de volgorde van de factoren na

bewijs

we gebruiken het principe van het **kleinste tegenvoorbeeld**. veronderstel dus dat er een kleinste natuurlijke getal ≥ 2 bestaat waarvoor dit niet waar is, daarom is

$$n_0 = \prod_{i=1}^k p_i = \prod_{j=1}^{\ell} p'_j,$$

waarbij p_i ($i \in \mathbb{N}[1,k]$), evenals p'_j ($j \in \mathbb{N}[2,l]$) (niet noodzakelijk onderling verschillende) priemgetallen zijn. Hieruit volgt dat

$$p_1 \mid \prod_{j=1}^{\ell} p'_j$$

en dus wegens voorgaande stelling dat p_1 ten minste één van de getallen p'_j deelt.

Zonder de algemeenheid te schaden, mogen we veronderstellen dat $p_1 \mid p'_1$,

Aangezien beide getallen echter priemgetallen zijn, volgt hieruit dat $p_1 = p'_1$

$$\frac{n_0}{p_1} = n_1 = \prod_{i=2}^k p_i = \prod_{j=2}^{\ell} p'_j.$$

dit is echter in strijd met de veronderstelling dat n_0 het kleinste getal is dat 2 verschillende ontbindingen in priemfactoren bezit. bijgevolg bestaat n_0 niet en mogen we besluiten dat de stelling bewezen is voor elke $n \geq 2$